

Enhed: Patientsikkerhed og Lovkvalitet
Sagsbeh.: msl
Koordineret med:
Sagsnr.: 2023 - 6422
Dok. nr.: 287821
Dato: [Brevdato]

Kommenteret høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og forskellige andre love samt ophævelse af lov om psykologer m.v. (Sundhedsfaglig autorisation af psykologer)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 20. januar 2025 til 17. februar 2025 været i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikerne, Alkohol og Samfund, Alzheimerforeningen, Angstforeningen, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri, Blå Kors, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for hjerneskade, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri (DI), Dansk Neurokirurgisk Selskab (DNKS), Dansk Neurologisk Selskab (DNS), Dansk Psykiatrisk Selskab (DPS), Dansk Psykolog Forening (DP), Dansk Psykoterapeutforening, Dansk Pædiatrisk Selskab (DPS), Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM), Dansk Selskab for Patientsikkerhed (PS!), Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab (DASYS), Dansk Sygeplejeråd (DSR), Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Universiteter, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De praktiserende psykiateres organisation (DPBO), De Videnskabsetiske Komiteer for Region Hovedstaden, De Videnskabsetiske Komiteer for Region Midtjylland, Demenskoordinatorer i Danmark, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Den Videnskabsetiske Komité for Region Nordjylland, Den Videnskabsetiske Komité for Region Sjælland, Den Videnskabsetiske Komité for Region Syddanmark, Depressionsforeningen, Det Centrale Handicapråd (DCH), Det Sociale Netværk, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Domsstolsstyrelsen, Ergoterapeutforeningen (Etf), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Familieretshuset, Finn Nørgaard Foreningen (FNF), Forbrugerrådet TÆNK, Foreningen af danske sundhedsvirksomheder – Sundhed Danmark, Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af Speciallæger (FAS), Foreningen for Ledere af Offentlig Rusmiddelbehandling (FLOR), Forsikring & Pension (F&P), Færøernes landsstyre, Heilsumálaráðið, Heilsustýrið, Hjernesagen, Hjerneskadeforeningen, HOME-START, Institut for Menneskerettigheder, Jordemoderforeningen, Kirkens Korshær, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Universitet, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskaade (LMS), LAP - Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Lev – livet med udviklingshandicap, Lægeforeningen, Manderådets Udvalg for Familieret, Medborgernes Menneskerettighedskommission (MMK), Nationale Videnskabsetiske Komité, OCD-foreningen, Patienterstatningen, Patientforeningen, Praktiserende Lægers Organisation (PLO), Psykiatrifonden, Psykolognævnet, Red Barnet, Retslægerådet, Roskilde Universitet, Rådet for Socialt Udsatte, Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Syddansk Universitet, Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF), UlykkesPatientForeningen, Ungdomskriminalitetsnævnet, Yngre Læger, Ældre Sagen, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

Lovforslaget har desuden været offentliggjort på Høringsportalen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget høringsvar uden bemærkninger fra: DASYs, Datatilsynet, Heilsustýrið, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Retslægerådet

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget høringsvar med bemærkninger fra: Ankestyrelsen, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK), Børns Vilkår, Danske Patienter, Dansk Psykolog Forening, Danske Regioner, Heilsumálaráðið, KL, Kræftens Bekæmpelse, Landssamrådet af PPR- chefer, Patienterstatningen, Psykiatrifonden, Psykolognævnet, Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, Sundhed Danmark, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringsvar.

De enkelte høringsparter er understregede. Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommentarer er kursiverede.

2. Høringsvar og kommentarer til lovforslaget i almindelighed og til lovforslagets enkelte dele

2.1. Generelle bemærkninger om den sundhedsfaglige autorisationsordning for psykologer

En række høringsparter er positive over forslaget om oprettelsen af en sundhedsfaglig autorisationsordning for psykologer. Det gælder Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK), Dansk Psykolog Forening, Danske Patienter, Danske Regioner, Kræftens Bekæmpelse, Psykiatrifonden, Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, Sundhed Danmark, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

Dansk Psykolog Forening er grundlæggende positive over for forslaget, men finder dog samtidigt, at den bedste model for en sundhedsfaglig autorisationsordning havde været en model med selvstændigt virke.

Syddansk Universitet finder, at det fremstår uklart, hvad man autoriseres til.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet noterer sig den overvejende positive opbakning til lovforslaget. Det er for Indenrigs- og Sundhedsministeriet afgørende, at patienter og klienter, der henvender sig hos en psykolog, kan gøre dette i tillid til, at der føres tilsyn med den pågældendes arbejde og gribes ind såfremt det er nødvendigt. Derfor finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at en regulering af psykologer på linje med andre sundhedspersoner, hvor titlen følger autorisationen, er mest hensigtsmæssig og gennemsigtig for patienter og klienter.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet anerkender Dansk Psykolog Forenings selvfølge interesse i, at den foreslåede ordning udformes så hensigtsmæssigt som muligt. Ved udarbejdelsen af lovforslaget har det været nødvendigt at tage hensyn til, at man overgår fra en eksisterende autorisationsordning til en ny autorisationsordning.

Der er med forslaget lagt op til modellen 'eksamensmodel med overbygning' – hvor autorisation meddeles på baggrund af gennemførelse af grunduddannelsen og sundhedspersonen efterfølgende har mulighed for at opkvalificere sig – frem for en model med selvstændigt virke. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at den valgte model højner patientsikkerheden betragteligt ved at rette op på problemet med den nuværende lovgivning, hvor man kan kalde sig psykolog uden at være autoriseret og underlagt tilsyn, gøre lovgivningen mere gennemskelig for patienter, og give adgang til en bredere vifte af tilsynsforanstaltninger end er tilfældet i dag. Det er tillige ministeriets vurdering, at den valgte model bedst muligt imødekommer hensynet til de psykologer, der har indrettet sig i tillid til den eksisterende ordning.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at retsvirkningerne af den foreslåede ordning, herunder omfanget og konsekvenserne af den foreslåede sundhedsfaglige autorisation, fremgår af den foreslåede § 70 f i autorisationsloven og lovforslagets bemærkninger. Ministeriet kan navnlig henvise til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1, nr. 7 (rettigheder og pligter m.v.), hvoraf følgende bl.a. fremgår:

”Efter det foreslåede § 70 f, stk. 2, har kun den, der har autorisation som psykolog, ret til at betegne sig som psykolog. Forslaget vil indebære, at det fremover vil være et krav at en person oppebærer autorisation som psykolog i henhold til autorisationsloven for at kunne kalde sig psykolog. Det betyder, at det, i modsætning til hvad der gælder i dag, ikke vil være tilladt at kalde sig psykolog alene på baggrund af en kandidatgrad i psykologi.”

”Psykologer vil bl.a. blive omfattet af § 17 i autorisationsloven. Bestemmelsen fastslår, at en autoriseret sundhedsperson under udøvelsen af sin virksomhed er forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Det betyder, at alle autoriserede sundhedspersoner skal udføre deres faglige virksomhed i henhold til den almindeligt anerkendte faglige standard eller norm på området, der blandt andet fastlægges ved Styrelsen for Patientklagers praksis samt ved faglige vejledninger fra Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen.”

”Psykologer vil også blive omfattet af § 20 i autorisationsloven om de erklæringer, som en autoriseret sundhedsperson udfærdiger i sin egenskab af autoriseret sundhedsperson. En autoriseret sundhedsperson er bl.a. efter § 20, stk. 1, forpligtet til at udvise omhu og uhildethed ved udfærdigelse af erklæringer, som vedkommende afgiver i sin egenskab af autoriseret sundhedsperson. Ved uhildethed forstås, at sundhedspersonen skal være objektiv, det vil sige, at hverken personlig vel- eller modvilje må få indflydelse på indholdet af erklæringen eller attesten”

”En yderligere konsekvens af den foreslåede ordning vil være, at samtlige psykologer omfattes af reglerne om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. Dette står i modsætning til den gældende retstilstand, hvor kun en delmængde af psykologer er omfattet af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns personelle kompetence og patienterstatningsordningens dækningsområde.”

”Lovforslaget indeholder ikke et forbeholdt virksomhedsområde for psykologer.”

2.2. Afgrænsning af psykologers sundhedsfaglige virksomhed m.v.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) finder det positivt, at der laves relevante afgrænsninger til andre psykologfaglige aktiviteter som organisationsudvikling, HR-arbejde osv.

Dansk Psykolog Forening, KL, Psykolognævnet og Landssamrådet af PPR-chefer finder, at det bør tydeliggøres, hvad der skal anses som sundhedsfaglig virksomhed. Der peges i den forbindelse særligt på børnesagkyndige undersøgelser, PPR-området og lign.

KL ønsker en nærmere præcisering af, hvad der skal forstås ved et behandlingssted i regi af PPR.

Danske Patienter og Kræftens Bekæmpelse har efterspurgt en nærmere præcisering af, hvordan sundhedsfaglig virksomhed uden for sundhedsvæsenet bliver påvirket af den foreslåede ændring, herunder hvordan centrale begreber såsom ”sundhedsfaglig virksomhed”, ”patientbehandling” og ”behandlingssteder” skal forstås. Begge organisationer fremhæver psykologers virksomhed i patientforeninger, hvor de yder støtte og rådgivning til patienter og pårørende. Begge organisationer foreslår, at den foreslåede hjemmel til at fastsætte regler om psykologvirksomhed og om afgrænsning heraf udmøntes til en nærmere afklaring heraf.

Dansk Psykolog Forening har i øvrigt bemærket, at betegnelsen ’patient/behandler’ i lovforslagets bemærkninger ikke er fuldt dækkende for psykologers arbejde, der også angår klienter og borgere.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig med høringsparterne i, at det vil være fordelagtigt at uddybe afgrænsningen af psykologers sundhedsfaglige virksomhed, særligt henset til at psykologerne – som allerede nævnt i høringsudkastet – udøver mange forskellige former for faglig virksomhed.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har derfor uddybet bemærkningerne med yderligere eksemplificeringer af, hvad der må anses som sundhedsfaglig psykologvirksomhed, herunder med eksempler fra psykologers

arbejde som børnesagkyndige og i PPR. Ministeriet skal understrege, at eksemplerne ikke er udtømmende, og at det ikke fuldstændigt kan undgås, at visse tvivlstilfælde skal afklares i praksis, eventuelt gennem udmøntning af de foreslåede bemyndigelser i de foreslåede § 70 f, stk. 3, og § 70 g, stk. 5, i autorisationsloven.

For så vidt angår definitionen på et behandlingssted bemærker Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at Styrelsen for Patientsikkerhed i henhold til sundhedslovens § 213 c, stk. 3, fastsætter regler om, hvilke behandlingssteder der skal lade sig registrere efter § 213 c, stk. 1. Det vil således fremgå af bekendtgørelsen om registrering af, underretning om og tilsyn med offentlige og private behandlingssteder m.v., hvilke virksomheder der vil være registreringspligtige behandlingssteder.

2.3. Forslagets konsekvenser for arbejdsdeling og lign. i sundhedsvæsenet og andetsteds

Sundhed Danmark finder det afgørende, at det fortsat primært er psykiatere, der har ansvaret for at udrede patienter for psykiatriske diagnoser, herunder fordi psykiatriske diagnoser ofte kan være forbundet med somatiske lidelser. Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) finder, at kliniske psykologer bør gennemføre en videre overbygning, før de kan stille diagnose inden for børne- og ungdomspsykiatri, og at andre psykologer ikke bør have mulighed for at stille diagnoser inden for selskabets område. KL finder, at arbejdsgiverens ledelsesret bør fremgå tydeligt af lovforslagets bemærkninger.

KL anerkender behovet for ensretning af regulering af faggrupper i sundhedsvæsenet men finder, at den foreslåede ændring af psykologers autorisationsforhold risikerer at bidrage u hensigtsmæssigt til den generelle forståelse af og udøvelse af psykologfaget som værende overvejende klinisk orienteret. Det er følge KL problematisk i en tid, hvor psykologer og andre fagprofessioner har behov for kendskab til og praksis på for eksempel skole-, dagtilbuds- og beskæftigelsesområdet og blik på løsninger i fællesskab frem for blot individuelle (og kliniske) forståelser.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet anerkender den vigtige opgaveløsning, som psykologer udfører både inden og uden for sundhedsvæsenet og finder det afgørende, at psykologernes faglighed fortsat er bredt tilgængelig i samfundet, herunder ikke alene i sundhedsvæsenet men også for andre relevante aftagere, f.eks. skole- og socialområdet. Det er således ikke hensigten – og Indenrigs- og Sundhedsministeriet forventer ikke – at den foreslåede ordning vil ændre på fordelingen eller tilgængeligheden af psykologer i samfundet.

Ministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at den foreslåede sundhedsfaglige autorisationsordning alene vil indebære et krav om autorisation for at kunne anvende titlen psykolog, og at denne autorisation vil betyde, at man som psykolog vil være underlagt tilsyn og vil skulle overholde de pligter, der påhviler autoriserede sundhedspersoner. Ordningen vil derimod ikke have betydning for, hvilke arbejdsområder eller -opgaver, som psykologer vil kunne påtage i sig forhold til i dag, ligesom ordningen ikke udelukker psykologer fra at løse psykologfaglige opgaver uden for sundhedsvæsenet. Den nærmere arbejdsfordeling vil fortsat vil være op til driftsherren/arbejdsgiveren inden for grænserne af det fagligt forsvarlige. Dertil kommer, at selvstændige autoriserede sundhedspersoner i kraft af autorisationslovens § 17 tilsvarende heller ikke må begive sig ud i aktiviteter, som de ikke er fagligt kvalificerede til at udføre. Det er desuden ministeriets forventning, at der også fra psykologstanden er et ønske om fortsat at bidrage til løsning af vigtige opgaver på tværs af sektorområder.

Med henblik på at sikre denne fortsatte tilgængelighed følger Indenrigs- og Sundhedsministeriet gerne op på spørgsmålet med relevante parter.

Ministeriet har derudover på baggrund af ovenstående i lovforslagets bemærkninger tydeliggjort, at psykologer også løser opgaver andetsteds i samfundet, at de foreslåede regler ikke i sig selv ændrer på, hvilke opgaver psykologer løser eller må løse i samfundet, og at psykologers arbejde som altid vil være underlagt ledelsesretten. Det fremgår således af lovforslagets almindelige bemærkninger:

”Forslaget ændrer ikke på, at psykologer i dag også udfører vigtige opgaver, der ikke kan karakteriseres som sundhedsfaglige. Der vil eksempelvis være psykologopgaver i regi af skolevæsenet, der er så

abstraheret fra konkrete personforhold eller af så almen karakter, at de ikke kan anses som sundhedsfaglige.”

”Med forslaget [om den psykologiske praksisuddannelse] sikres det, at psykologer får mulighed for et kompetenceløft, der bl.a. vil ruste dem til at indgå som en endnu mere integreret del af sundhedsvæsenet, men også være relevant for psykologer, der agter at arbejde på andre områder.”

”Det skal understreges, at den foreslåede sundhedsfaglige autorisationsordning for psykologer ikke i sig selv vil indebære ændringer i de opgaver, som psykologer i dag udfører i sundhedsvæsenet og andetsteds. Det vil således stadigvæk være op til driftsherren – f.eks. den kommunale ledelse for en psykolog ansat i kommunen eller sygehusledelsen for en psykolog, der arbejder i psykiatrien – at lede og fordele arbejdet. For selvstændige psykologer, vil de rammer, der sættes af en opdragsgiver, også kunne være normerende for psykologens opgaveløsning. Den foreslåede ordning vil således ikke indebære, at psykologer opnår krav på at udføre bestemte opgaver, og det vil fortsat være op til driftsherren at fastsætte ansvars- og kompetencefordelingen personalet imellem inden for grænserne af det fagligt forsvarlige.”

2.4. Gebyrer

Dansk Psykolog Forening har anført, at psykologer samlet ikke bør betale mere i gebyr for autorisation og ansøgning om tilladelse til at betegne sig psykolog med psykologfaglig basisuddannelse (klinisk psykolog) – ændret til psykolog med praksisuddannelse (klinisk psykolog) – end de i dag betaler for autorisation.

Dansk Psykolog Forening finder, at gebyret for psykologers registreringspligtige behandlingssteder bør være omsætningsbaseret, bl.a. af hensyn til, at psykologers praksisser ofte er enkeltmandsvirksomheder.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at psykologernes autorisationsordning bør være underlagt de samme gebyrregler som andre faggrupper i autorisationsloven af hensyn til ensartethed.

Folketinget har i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 648 af 11. juni 2024 (lovforslag L 170 i folketingsåret 2023-24) taget stilling til og ajourført gebyrerne for autorisation af sundhedspersoner så de er omkostningsdækkende for administrationen af området. Det forventes at det samlede gebyr for autorisation og tilladelse til at betegne sig psykolog med praksisuddannelse (klinisk psykolog) vil være 5.195 kr. fordelt på 1.295 kr. til autorisation og 3.900 kr. ved ansøgning om tilladelse til at betegne sig psykolog med praksisuddannelse (klinisk psykolog).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal bemærke, at Styrelsen for Patientsikkerhed i bekendtgørelsen om registrering af, underretning om og tilsyn med offentlige og private behandlingssteder m.v. (RBT-bekendtgørelsen) klassificerer behandlingssteder på tværs af fem forskellige kategorier, og at behandlingsstedets gebyr afhænger af, hvilken kategori det placeres i. Styrelsen for Patientsikkerhed har således mulighed for at tage hensyn til forskelle mellem behandlingssteders karakteristika ved fastsættelse af gebyret.

2.5. Om standarder for psykologfaglig praksis, vejledninger m.v.

Psykiatrifonden vurderer, at konsistente og faglige standarder for psykologfaglig virksomhed er positivt i relation til at sikre, at patienter får den bedst mulige behandling baseret på ensartede faglige standarder.

Dansk Psykolog Forening finder det meget vigtigt, at der etableres klare retningslinjer og faglige standarder, da det er afgørende for kvaliteten og troværdigheden af både tilsyns og klagesystemer inden for psykologfaget. Særligt gør Dansk Psykolog Forening opmærksom på, at der skal tages behørigt hensyn til eksisterende vejledninger og standarder udarbejdet i regi af andre ressortområder, f.eks. Social- og Boligstyrelsens vejledninger om forældrekompetenceundersøgelser og tilknytningsundersøgelser.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at fastlæggelsen af, hvad der udgør anerkendt faglig standard som led i tilsyns- og klagesager, sker med inddragelse af vejledninger fra sundhedsmyndighederne, men også f.eks. standarder m.v. fra faglige selskaber og faglig konsensus i øvrigt.

2.6. Om fagligheden involveret i tilsyn og klage

Dansk Psykolog Forening finder det vigtigt, at der er overensstemmelse mellem den type af psykolog, hvis virksomhed er under vurdering, og typen af psykolog der fungerer som sagkyndig ifm. tilsyns- og klagesager. Børns Vilkår ser med stor bekymring på forslaget om at nedlægge Psykolognævnet, idet en sådan ændring ifølge Børns Vilkår risikerer at svække det børnefaglige perspektiv i autorisations- og tilsynsprocessen. Børns Vilkår opfordrer til, at Styrelsen for Patientsikkerhed inddrager relevante børnefaglige kompetencer i autorisations- og tilsynsarbejdet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal bemærke, at Styrelsen for Patientsikkerhed og Styrelsen for Patientklager har mulighed for at anvende relevant sagkyndig viden som led i deres virksomhed, herunder fra personer med ekspertise inden for det relevante fagområde. Eksempelvis anvender Styrelsen for Patientklager i dag sagkyndige på tværs af de lægelige specialer. De relevante faglige perspektiver, herunder fra professionens 'underdiscipliner', vil således blive inddraget.

2.7. Overgangsregler m.v.

Danske Patienter bakker op om både overgangsreglerne for psykologer, der ikke er autoriserede under den gældende ordning, og allerede autoriserede psykologer, idet organisationen anser disse regler som vigtige for at forebygge kø i ansøgningsprocessen hos Styrelsen for Patientsikkerhed. Dansk Psykolog Forening er tilfredse med, at der fastsættes overgangsregler for eksisterende autoriserede psykologer og en overgangsperiode, der tager hensyn til psykologer, der ikke er autoriserede under den gældende ordning, men foreslår at overgangsperioden forlænges fra to til tre år.

Aarhus Universitet vurderer, at det ikke fremgår tydeligt, hvad der skal til for, at færdiguddannede cand.psych.'ere, der ikke er autoriserede på tidspunktet for lovens vedtagelse, kan bevare retten til at kalde sig psykolog inden udgangen af overgangsperioden.

Psykolognævnet og Ankestyrelsen bemærker, at der i overgangsbestemmelserne ikke ses at være taget stilling til, om de anerkendelses-, autorisations- og tilsynssager, der ikke er færdigbehandlet inden den 1. januar 2026, skal behandles, herunder efter hvilket regelsæt. Dansk Psykolog Forening har tilsvarende gjort opmærksom herpå.

Ankestyrelsen bemærker, at de nuværende medlemmer af Psykolognævnet bortset fra formanden er beskikket indtil 30. juni 2025, og at der bør tages stilling til genbeskikkelse af disse medlemmer indtil psykologloven ophæves.

Dansk Psykolog Forening vurderer, at der vil være behov for oplysning og kommunikation til psykologer og offentligheden omkring den foreslåede nye ordning.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig med høringsparterne i, at hensigtsmæssige overgangsregler er en vigtig del af forslaget. Ministeriet har på baggrund af Dansk Psykolog Forenings forslag ændret overgangsperioden for psykologer, der ikke er autoriserede under den gældende ordning, til tre år. Ministeriet kan desuden oplyse, at overgangsbestemmelserne er blevet betydeligt udbygget med mere detaljerede bestemmelser, ligesom der er i det fremsatte lovforslag foreslås fastsat særlige overgangsregler i psykologloven, der gælder indtil psykologloven ophæves. Det gælder også muligheden for genbeskikkelse af eksisterende medlemmer af Psykolognævnet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at kandidater i psykologi, kan opnå autorisation ved henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, hvorefter den meddeles på baggrund af den gennemførte kandidatuddannelse. Det er ikke nødvendigt at gennemføre den psykologiske praksisuddannelse for at bevare retten til at kalde sig psykolog.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i, at det er vigtigt at der oplyses omkring den nye ordning og hvordan den adskiller sig fra de eksisterende regler. Ministeriet bemærker, at Styrelsen for Patientsikkerhed er vant til at udføre oplysningsindsatser i forbindelse med ikrafttrædelsen af nye regler

på autorisationsområdet. Ministeriet har desuden en forventning om, at Dansk Psykolog Forening som interesseorganisation deltager aktivt i arbejdet med at informere sine medlemmer herom.

2.8. Psykologers uddannelse og videreuddannelse

2.8.1. Sammenhængen mellem universitetsuddannelsen og autorisationen

Aarhus Universitet har anført, at der ved automatisk adgang til autorisation ved kandidateksamen i psykologi, bør være bevillingsmæssige forudsætninger for faglige mindstekrav i psykologuddannelsen, som sikrer, at erhvervelse af titlen er betinget af et minimum af kliniske færdigheder og psykologfaglig praksis.

Aalborg Universitet vurderer, at lovforslaget kun i mindre omfang indebærer nye forventninger til kandidatuddannelsen i psykologi, idet dimittenderne fremover må formodes at skulle være bekendte med de relevante bestemmelser i autorisationsloven, og den nuværende indføring i lovgrundlaget for psykologers virke dermed vil kunne tilpasses i kandidatuddannelsen. Universitetet tilslutter sig, at ansvaret for psykologuddannelsens indhold og udmøntning også fremover påhviler det enkelte universitet.

Syddansk Universitet har anført, at fjernelsen af kravet om en 2-års praksisuddannelse før autorisation potentielt kan forringe kvaliteten af patientbehandlingen og lægge uhensigtsmæssigt pres på nyuddannede psykologer. Universitetet påpeger også, at disse psykologer ikke længere vil kunne påberåbe sig autorisationsordningen over for arbejdsgivere, når de har behov for supervision, kurser og videreuddannelse.

Syddansk Universitet bemærker, at det kan være misvisende, at personer uden autorisation stadig kan betegne sig som psykologer.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder det ligesom høringsparterne afgørende, at der er sammenhæng mellem kandidatuddannelsen i psykologi og den foreslåede sundhedsfaglige autorisationsordning.

Med de foreslåede regler vil autorisationen af og tilsynet med psykologer overgå fra Social- og Boligministeriets ressort til Indenrigs- og Sundhedsministeriet ressort. I forhold til den nuværende ordning vil denne ændring indebære krav om autorisation som psykolog for at kunne anvende titlen psykolog, ligesom der man som led autorisationsordningen vil være underlagt tilsyn med sin virksomhed og skulle overholde de pligter der gælder for autoriserede sundhedspersoner, herunder pligten til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Forslaget vil derimod ikke ændre på, hvilke opgaver psykologer i dag må, kan eller skal udføre inden for rammerne af det fagligt forsvarlige. På den baggrund vurderes det, at den nuværende kandidatuddannelse i psykologi kan danne grundlag for autorisation i henhold til den foreslåede ordning.

Som anført af Aalborg Universitet vil psykologuddannelsens indhold og udmøntning – inden for de rammer der fastsættes af lovgivningen for uddannelsessektoren – også fremover være et anliggende for det enkelte universitet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker i forlængelse af afsnit 2.1 ovenfor, at det er ministeriets vurdering, at forslaget vil udgøre et løft i patientsikkerheden og kvaliteten ved psykologbehandling. Dette skyldes, at det ikke længere vil være muligt at kalde sig psykolog uden at være autoriseret og underlagt tilsyn. Uanset at autorisationen meddeles på baggrund af gennemførelse af kandidatuddannelsen i psykologi, vil driftsherren fortsat skulle tilrettelægge arbejdet inden for rammerne af det fagligt forsvarlige og sikre, at psykologen kun påtager sig opgaver, som pågældende er rustet til at håndtere.

De positive aspekter af den supplerende praktiske uddannelse, der påkræves for autorisation efter den gældende psykologlov, videreføres i den psykologiske praksisuddannelse. Ligesom aftagerne af psykologer i dag har både autoriserede psykologer og psykologer, der er i færd med at opnå autorisation, ansat, forventes det, at de fremover vil have psykologer med praksisuddannelse og psykologer (med den grundlæggende autorisation), der er i færd med at gennemføre praksisuddannelsen, ansat.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker i øvrigt, at visse særlige opgaver med den foreslåede ordning stadigvæk kun må gennemføres af psykologer, der har opkvalificeret sig. Ministeriet henviser herved til lovforslagets §§ 5-7. Der vil således stadigvæk være et incitament til at opkvalificere sig ved gennemførelse af den psykologiske praksisuddannelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal understrege, at det ikke vil være tilladt at kalde sig psykolog uden autorisation i henhold til den foreslåede sundhedsfaglige autorisationsordning, jf. hertil det foreslåede § 70 f, stk. 2, og den foreslåede ændring af § 78 i autorisationsloven.

2.8.2. Titlen på den uddannelse, der i høringsudkastet er benævnt 'psykologfaglig basisuddannelse' og i det fremsatte lovforslag et benævnt 'psykologisk praksisuddannelse'.

Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Danske Regioner finder, at der er risiko for, at begrebet "basisuddannelse" kan give anledning til misforståelser og opfordrer til, at der anvendes en anden titel.

Dansk Psykolog Forening foreslår, at "psykologfaglig basisuddannelse" og titlen "psykolog med psykologfaglig basisuddannelse" ændres til "psykologisk praksisuddannelse" hhv. "psykolog med praksisuddannelse", idet foreningen bl.a. finder, at disse bedre afspejler psykologfagets bredde og er mere kort og mundret.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) har anført, at det ikke fremgår tydeligt at retten til selvstændigt virke først opnås efter færdiggjort klinisk basisuddannelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig med høringsparterne i, at betegnelsen for det, der i høringsudkastet betegnes den psykologfaglige basisuddannelse og den tilhørende titel, bør være mundret og forståelig for offentligheden. På baggrund af høringsparternes input, herunder det konkrete forslag fra Dansk Psykolog Forening har Indenrigs- og Sundhedsministeriet ændret titlen "psykologfaglig basisuddannelse" til "psykologisk praksisuddannelse", ligesom den betegnelse, som uddannelsen giver ret til at anvende, er ændret fra "psykolog med psykologfaglig basisuddannelse (klinisk psykolog)" til "psykolog med praksisuddannelse (klinisk psykolog)".

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal bemærke, at den foreslåede uddannelse, som psykologer kan gennemføre efter opnåelse af autorisation (forslaget til ny § 70 g, stk. 1-3, i autorisationsloven) ikke følger den samme model som for læger, tandlæger og kiropraktorer, hvor ret til selvstændigt virke først opnås efter gennemførelse af turnusuddannelse, arbejde i en underordnet stilling eller en supplerende praktisk uddannelse ("selvstændigt virke-model"). Der er i stedet tale om autorisationsmodellen "eksamensmodel med overbygning", hvor autorisation meddeles på baggrund af den gennemførte universitetsuddannelse, men sundhedspersonen kan opnå retten til en yderligere beskyttet betegnelse ved at opkvalificere sig yderligere. Denne model anvendes pt. i autorisationsloven for sygeplejersker, jordemødre og paramedicinere.

2.8.3. Indholdet af den psykologiske praksisuddannelse m.v.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) finder, at det ville være ønskeligt, hvis indholdet i basisuddannelsen reguleres i en bekendtgørelse og beskrives nærmere i en kompetencebaseret målbeskrivelse med konkrete vurderinger (assessment). Syddansk Universitet finder, at det ikke er klart, hvilke opgaver man må varetage med denne uddannelse og savner en klarere beskrivelse af uddannelsens indhold og de specifikke opgaver.

Dansk Psykolog Forening bifalder, at der etableres en videreuddannelse, der vil give adgang til titlen psykolog med praksisuddannelse, og finder, at det er vigtigt, at det bliver en god, ambitiøs og solidt finansieret uddannelse med høj faglig kvalitet. Foreningen har en række konkrete forslag til uddannelsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at indenrigs- og sundhedsministeren i henhold til det foreslåede § 70 g, stk. 3, i autorisationsloven fastsætter regler for den psykologiske praksisuddannelse. Indholdet af praksisuddannelsen vil således blive fastsat i bekendtgørelse. Det forventes, at denne bemyndigelse – sådan som det er tilfældet for tilsvarende bemyndigelser i autorisationsloven – vil blive delegeret til Sundhedsstyrelsen, der har rig erfaring med udarbejdelse af sådanne regler, og at reglerne vil

blive udarbejdet med inddragelse af relevante interessenter. Dansk Psykolog Forenings forslag vil bl.a. kunne indgå og inddrages i denne proces.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal understrege, at de foreslåede regler ikke indebærer et forbeholdt virksomhedsområde for psykologer med praksisuddannelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at der i forbindelse med Finansloven for 2025 er afsat bevilling til praksisuddannelsen beregnet ud fra omkostningerne til tilsvarende uddannelser.

2.8.4. Meritregler

Dansk Psykolog Forening finder, at det er meget vigtigt, at psykologer, som er i gang med at tage den nuværende autorisationsuddannelse, oplever en god overgangsordning til den nye praksisuddannelse og finder det derfor vigtigt, at der fastsættes retfærdige meritregler.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig med Dansk Psykolog Forening i, at der bør tages hensyn til psykologer, der ved overgangen til den nye ordning er i gang med den eksisterende supplerende praktiske uddannelse, hvilket også er grunden til, at muligheden for at fastsætte meritregler er nævnt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7 (nyt § 70 g, stk. 3). De nærmere konturer af meritreglerne vil skulle udformes i lyset af de regler der fastsættes om praksisuddannelsen generelt. Der henvises herom til afsnit 2.8.3 ovenfor.

2.8.5. Autorisation og praksisuddannelse i forhold til arbejdsmarkedet

KL bemærker, at psykologer i dag modtager et autorisationstillæg, og at en fremrykning af autorisationstidspunktet derfor kan medføre en merudgift for kommunerne.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) finder, at der vil skulle oprettes øremærkede stillinger i relevante arbejdssammenhænge, som opfylder krav til patientunderlag, udrednings- og behandlingsmetoder, vejledning, kompetencevurdering og deltagelse i kvalitetssikring af den supplerende kliniske uddannelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal bemærke, at lønforhold fastsættes ved overenskomst mellem arbejdsmarkedets parter på lønmodtagerområdet, og at praksisforhold fastsættes ved overenskomst mellem parterne på praksisområdet. Som anført i afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det op til disse parter at tage stilling til konsekvenserne af den foreslåede lovændring.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at de nærmere rammer for den psykologiske praksisuddannelse vil blive afklaret i samarbejde med relevante interessenter i forbindelse med udarbejdelse af regler om praksisuddannelsen. Ministeriet bemærker endvidere, at den eksisterende supplerende praktiske uddannelse, der skal gennemføres for at opnå autorisation under den gældende lovgivning, i forvejen finder sted ude på arbejdsmarkedet.

2.8.6. Mulighed for, at psykologer kan foretage journalopslag i uddannelsesøjemed

Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen opfordrer til, at psykologer under uddannelse får samme mulighed for opslag i patientjournaler som beskrevet i sundhedslovens § 42 d, stk. 2, nr. 1, der pt. giver læger, tandlæger, jordemødre og sygeplejersker mulighed for at foretage sådanne opslag i uddannelsesøjemed.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i, at mulighed for videregivelse og journalopslag i uddannelsesøjemed, jf. sundhedslovens § 41, stk. 2, nr. 6, og stk. 6, samt § 42 d, stk. 2, nr. 1, for psykologer vil være hensigtsmæssigt. Lovforslaget er tilrettet i overensstemmelse hermed, jf. lovforslagets § 2.

2.8.7. Specialpsykologuddannelsen

Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen vurderer, at specialpsykologuddannelsen er en anerkendt og velfungerende videreuddannelse for psykologer, og at videreførelsen af uddannelsen under den nye

autorisationsordning findes central for at fastholde det kvalitetsløft i den psykiatriske behandling, som uddannelsen har bidraget til.

Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen anbefaler, at adgang til specialpsykologuddannelsen fremover betinges af gennemførelse af den psykologfaglige basisuddannelse (nu kaldet den psykologiske praksisuddannelse i lovforslaget).

Dansk Psykolog Forening og Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen anbefaler, at specialpsykologtitlen titelbeskyttes ligesom for speciallæger.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) har anført, at det er vigtigt, at psykologerne, i lighed med lægerne skal vælge om specialpsykologuddannelsen skal foregå i voksenpsykiatri eller børne- og ungdomspsykiatri, i lighed med lægernes speciallægeuddannelse.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK) finder, at det bør sikres, at der i basisuddannelsen [benævnt praksisuddannelsen i det endelige lovforslag] skal ligge uddannelse enten i VOP eller BUP, hvis man senere ønsker at specialistudanne sig indenfor et af disse områder, i lighed med den etårige introduktions-uddannelse for speciallæger i VOP eller BUP.

Dansk Psykolog Forening finder det oplagt at overveje oprettelsen af nye specialpsykologuddannelser inden for andre områder.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i, at specialpsykologuddannelsen skal videreføres, hvilket er afspejlet i lovforslagets forslag til § 70 g, stk. 4, der gør specialpsykologuddannelsen til en integreret del af psykologers uddannelse og videreuddannelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i, at adgangskriteriet til specialpsykologuddannelsen fremover skal være gennemførelse af den psykologiske praksisuddannelse idet den – ligesom den nuværende supplerende praktiske uddannelse – sikrer et øget kompetenceniveau i tillæg til de kompetencer, som psykologen har erhvervet på universitetet. Indenrigs- og Sundhedsministeriet henviser i denne sammenhæng til afsnit 2.2 af de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1, nr. 7 (nyt § 70 g i autorisationsloven), hvor det fremgår, at psykologers uddannelse og videreuddannelse i autorisationsloven fremover vil bestå af tre trin; kandidatgraden i psykologi, den psykologiske praksisuddannelse og specialpsykologuddannelsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i, at det vil være hensigtsmæssigt at specialpsykologtitlen beskyttes på linje med tilsvarende specialisttitler i autorisationsloven og har tilrettet lovforslaget i overensstemmelse hermed. Dette fremgår nu af lovforslagets § 1, nr. 9, om et nyt § 81, stk. 2, i autorisationsloven.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at den eksisterende specialpsykologuddannelse, hvis grundlag videreføres i det foreslåede § 70 g, stk. 4, i autorisationsloven, allerede indebærer et valg i forhold til, om psykologen ønsker at uddanne sig inden for børne- og ungdomspsykiatri henholdsvis psykiatri.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder, at eventuelle synergier mellem den psykologiske praksisuddannelse og videreuddannelse bedst kan afklares i forbindelse med udarbejdelse af reglerne om førstnævnte. Ministeriet kan desuden henvise til bemærkningerne ovenfor om, at bemyndigelsen til at fastsætte regler for praksisuddannelsen forventes delegeret til Sundhedsstyrelsen, der også har fastsat regler om den eksisterende specialpsykologuddannelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet værdsætter Dansk Psykolog Forenings store interesse i at videreudvikle specialpsykologuddannelsen. Ministeriet bemærker, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om specialpsykologuddannelser i fremtiden vil kunne bruges til at oprette nye specialpsykologuddannelser, måtte der opstå behov herfor.

2.9. Økonomiske konsekvenser

Danske Regioner forventer, at der vil være økonomiske konsekvenser for regionerne som følge af lovændringen, idet psykologer fremadrettet omfattes fuldt ud af sundhedslovgivningens klage- og erstatningsordninger, som regionerne er med til at finansiere.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at autoriserede psykologer allerede i dag er omfattet af sundhedsvæsenets klage- og erstatningsordninger, når de udøver virksomhed inden for sundhedsvæsenet. Ministeriet bemærker endvidere, at Psykolognævnet i dag er en tilsynsmyndighed – ikke en klagemyndighed, trods navnet – over for autoriserede psykologer. Det er ministeriets vurdering, at en anseelig del af Psykolognævnets sagsportefølje vil blive overført til Styrelsen for Patientsikkerhed som tilsynsmyndighed. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at styrelsens individtilsyn er bevillingsfinansieret og ikke takstfinansieret som klagesager. Ministeriet kan derfor henholde sig til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.